

Tarptautinės migracijos pokyčiai Europos Sąjungoje: Lietuvos pavyzdys

Gediminas Černiauskas

Europos sveikatos ir tvarios plėtros institutas

2021 Gegužės 25
14.00-15.30 EET

Pranešimo tikslas

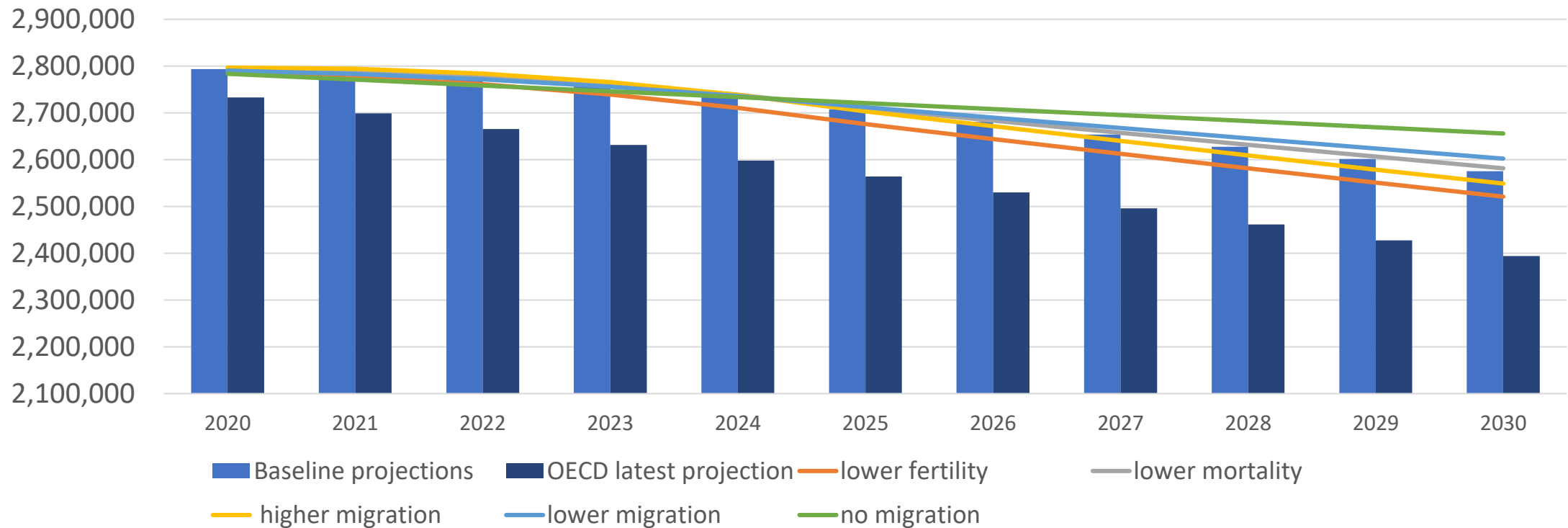
Lietuvos pavyzdžiu:

- Pateikti vidutinės trukmės prognozes (gyventojai, BVP, išlaidos sveikatai);
- Įvardinti pokyčius dėl kurių, tikėtina, bus koreguojamos oficialios prognozės;
- Pabrėžti diskusijos dėl prognozavimo prielaidų svarbą.

Nuo 1990 metų Lietuvos gyventojų skaičius (pagrindinai dėl emigracijos) mažėjo. Dauguma institucijų mano, kad gyventojų skaičiaus mažėjimo tendencija išliks.

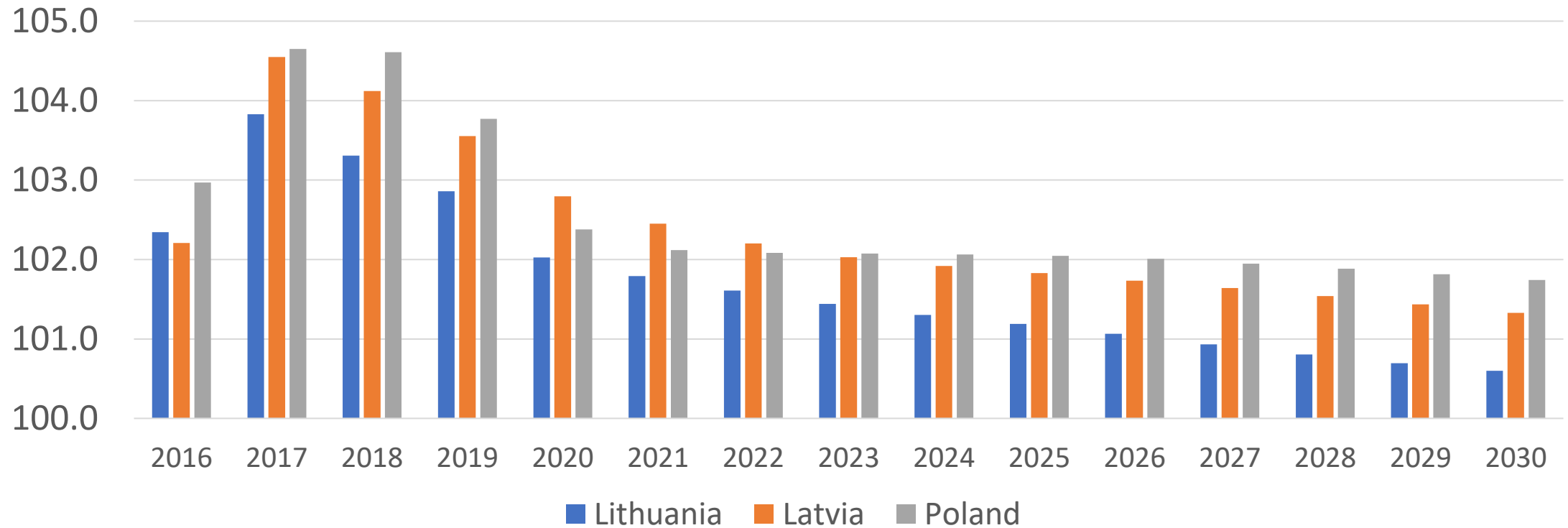
Sources: Eurostat; OECD, data extracted on 22 Jan 2021 from OECD.Stat

Population of Lithuania on 1st January by type of projection

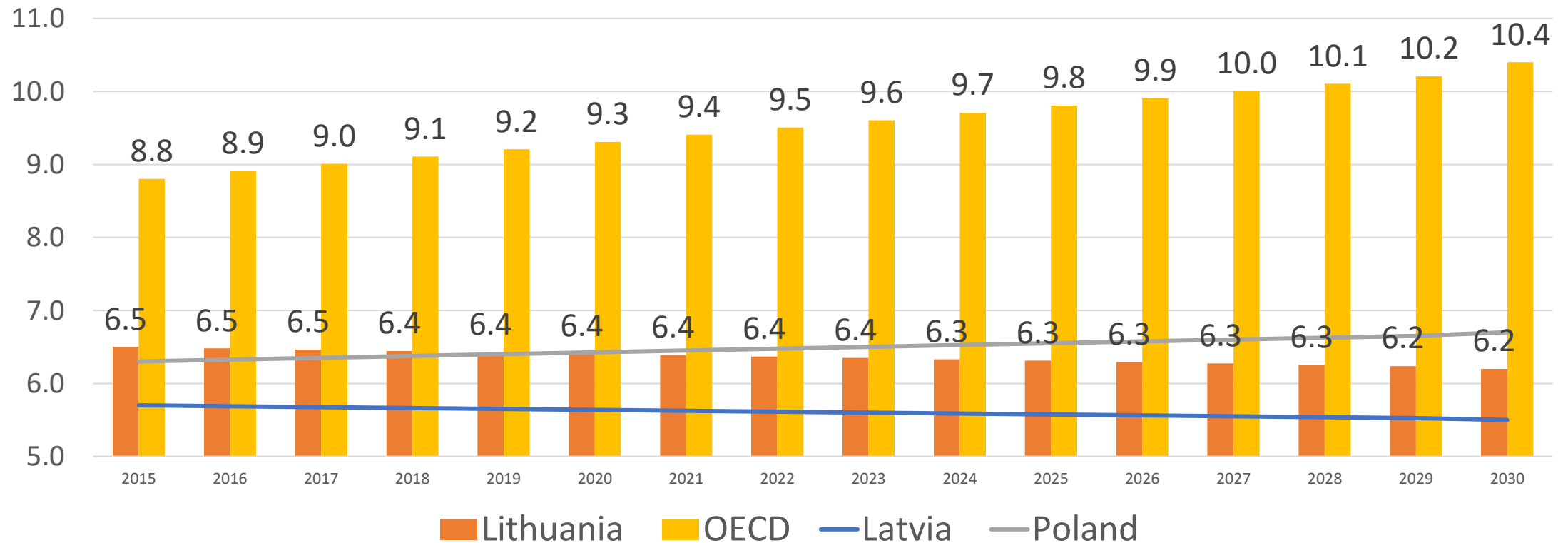
Ar tikrai Rytų ir Vidurio Europos ekonomikų augimo tempai dėl depopuliacijos ir darbo našumo lėtėjimo sumažės?

Real GDP growth, OECD forecast of 2015

OECD mano, kad, priešingai nei pasaulinė tendencija, mažėjant gyventojų skaičiui, Lietuvos ir Latvijos sveikatos išlaidų dalis BVP mažės.

Health spending as a share of GDP

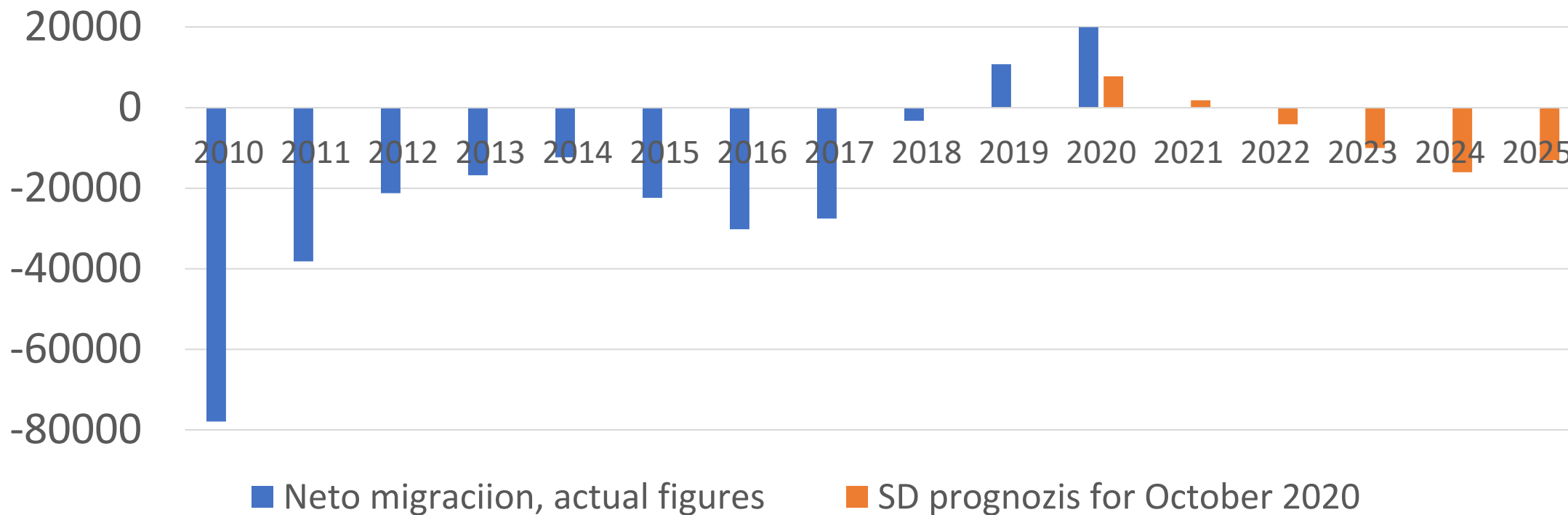
Jei oficialios prognozės apie mažėjanti Lietuvos gyventojų skaičių pasitvirtins

- Medikų Lietuvoje reikės mažiau...
- Medikų emigracija gali tapti ne blogiu, o racionali atsaku į mažėjantį gydytojų ir slaugytojų poreikį...
- Bet....

Ar 2019-2020 stebėtas teigiamas migracijos rodiklis yra naujos tendencijos pradžia ar tai Brexit ir COVID-19 sąlygota išimtis?

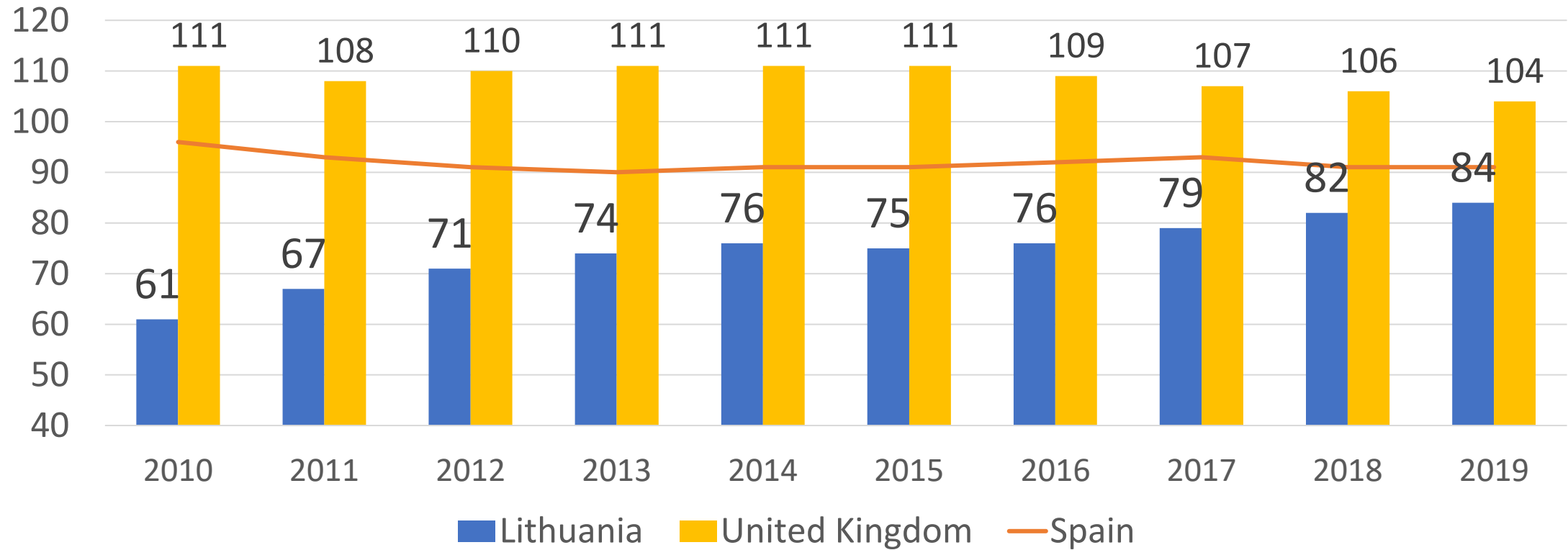
Lietuvos SD mano, kad neigiama migracija išliks.

Net migration, Lithuania

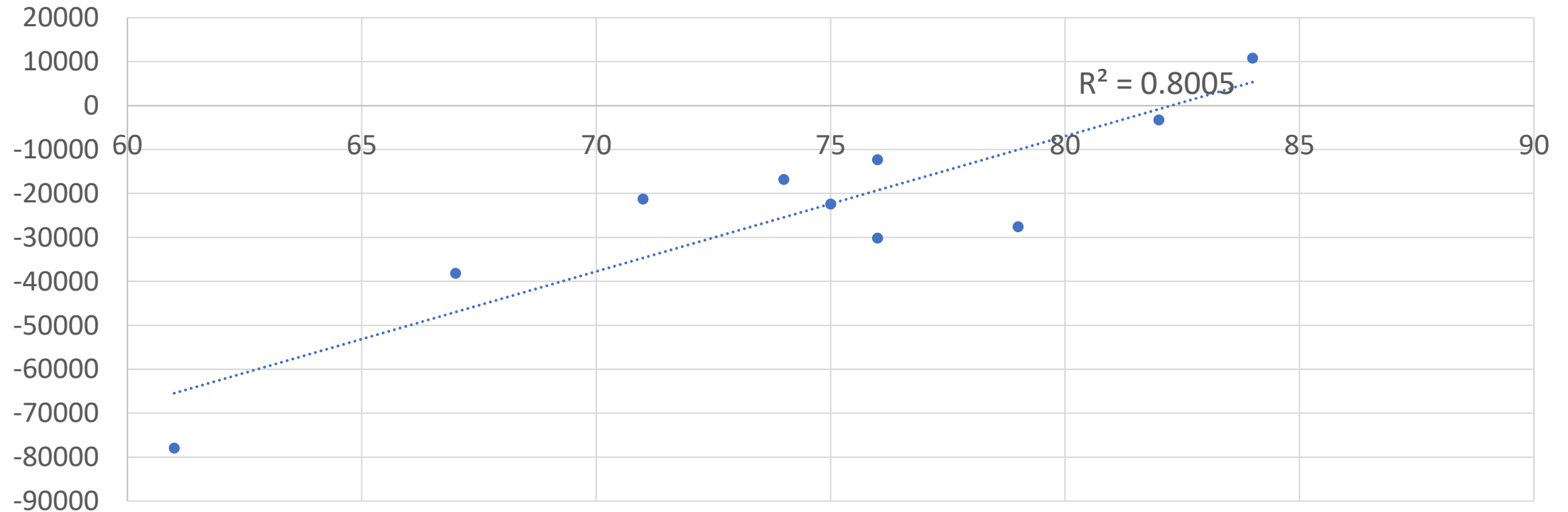
Rytų Europa vejasį Vakarų pagal išsivystymo lygį. Ar konvergencija turi sumažinti emigraciją iš Rytų į Vakarų?

GDP per capita in PPS

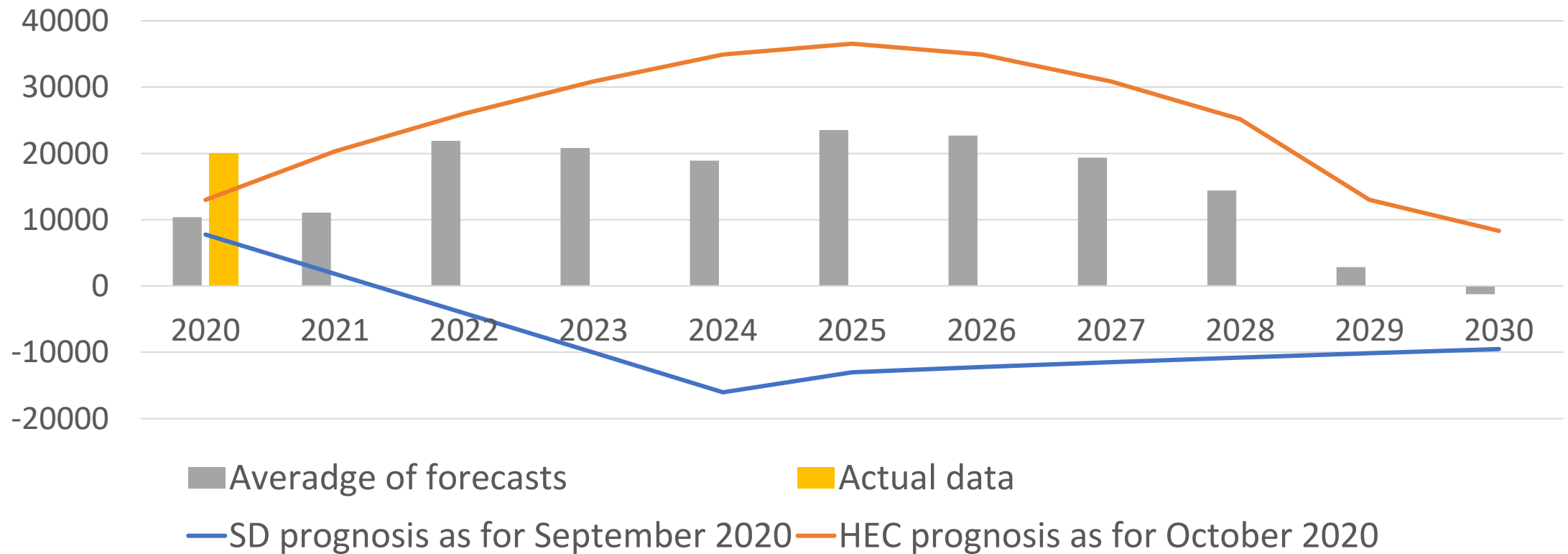
Statistinė analizė yra palanki hipotezei, kad konvergencija sąlygoja emigracijos mažėjimą

GDP per capita in PPS in percent to EU27 average and net international migration, Lithuania 2010-2019

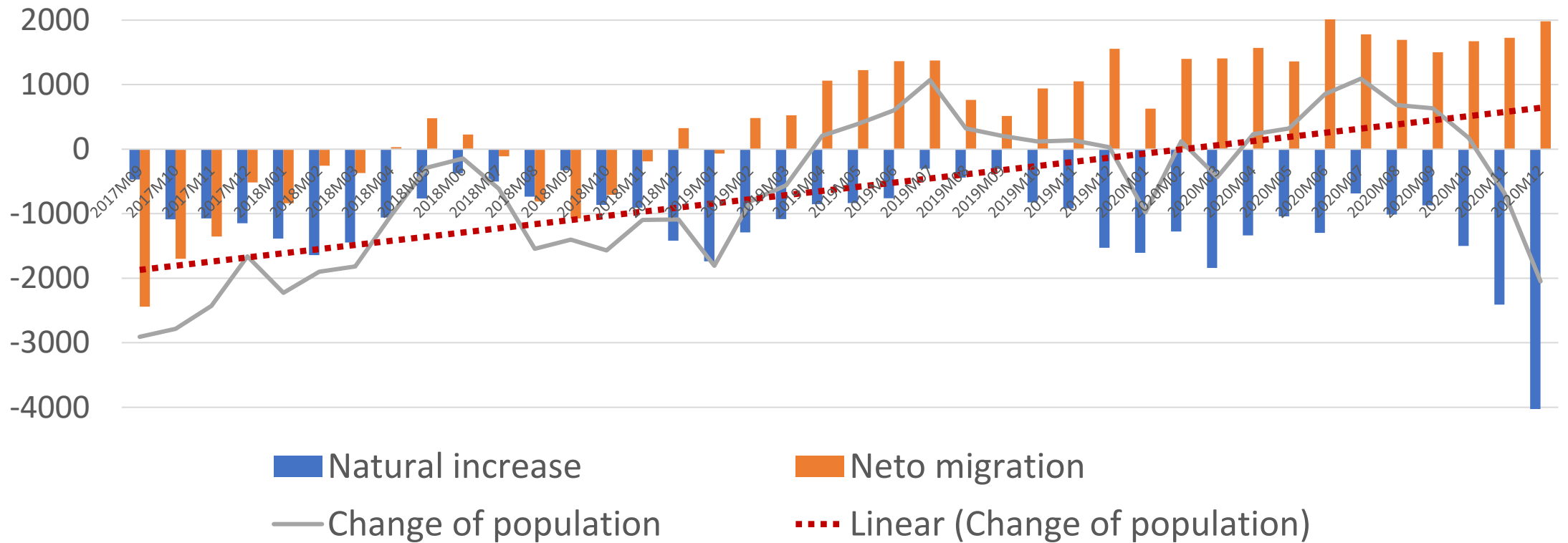
Lietuvos SD prognozuoja neto emigraciją, SAM –neto imigraciją. Gal arčiausiai tiesos bus šių vertinimų vidurkis?

Net migration, Lithuania

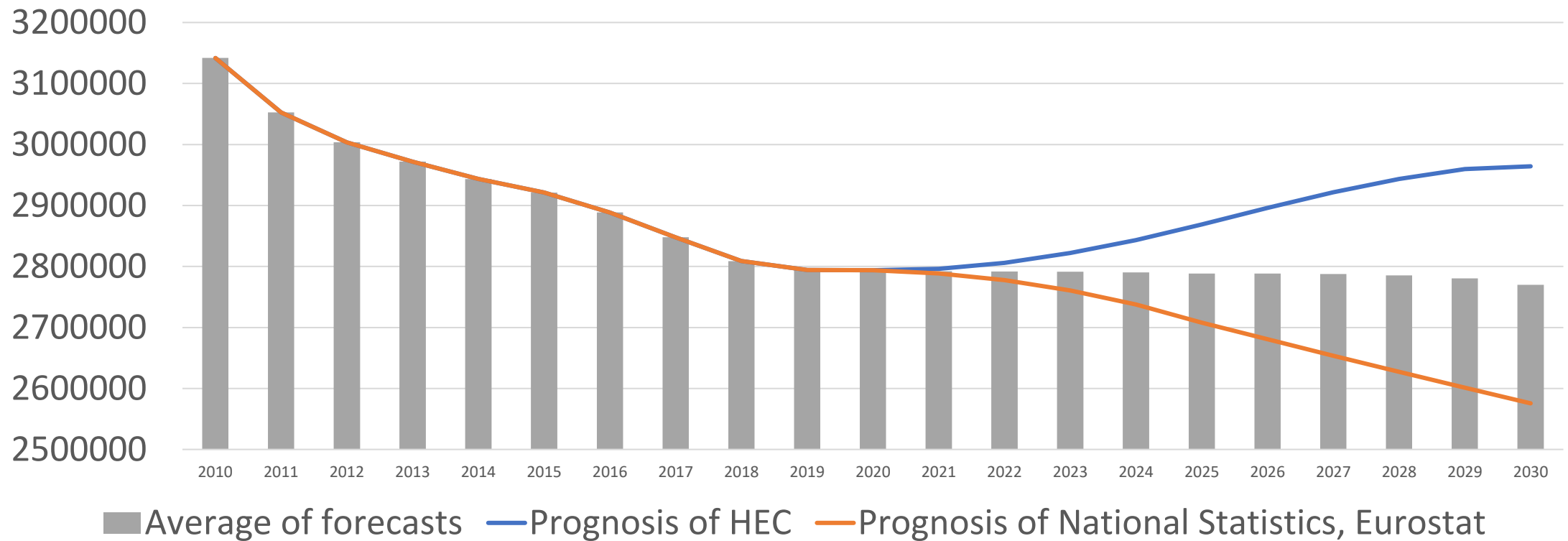
Mėnesiniai statistikos duomenys indikuoja tikimybę, kad Lietuvos gyventojų skaičius pradės augti

Monthly demographic data, Lithuania

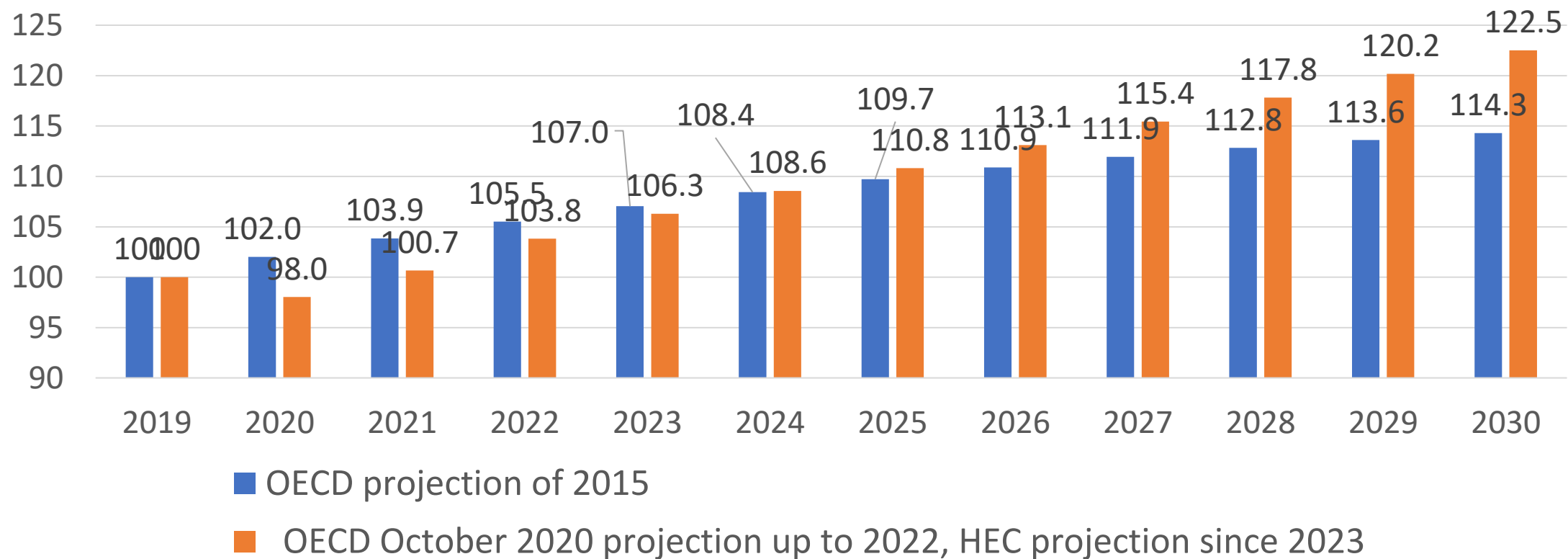
Jei paskutinių dviejų metų tendencija išliks, Lietuvos gyventojų skaičius keisis ne taip, kaip numato valstybinė statistika?

Population of Lithuania on the 1st January

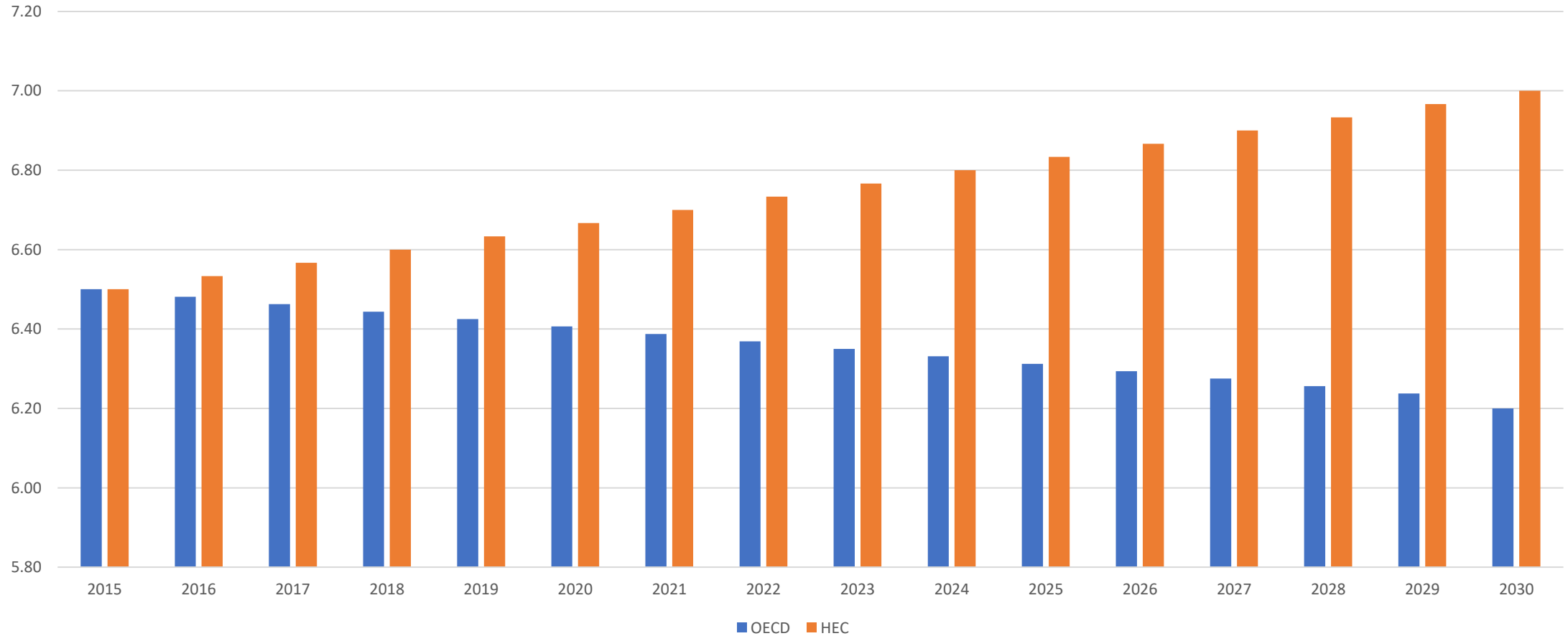
Optimistiškesnė gyventojų skaičiaus prognozė turėtų augimo linkme koreguoti ir ekonominio augimo vertinimus?

Forecast of GDP growth, Lithuania, 2019 = 100

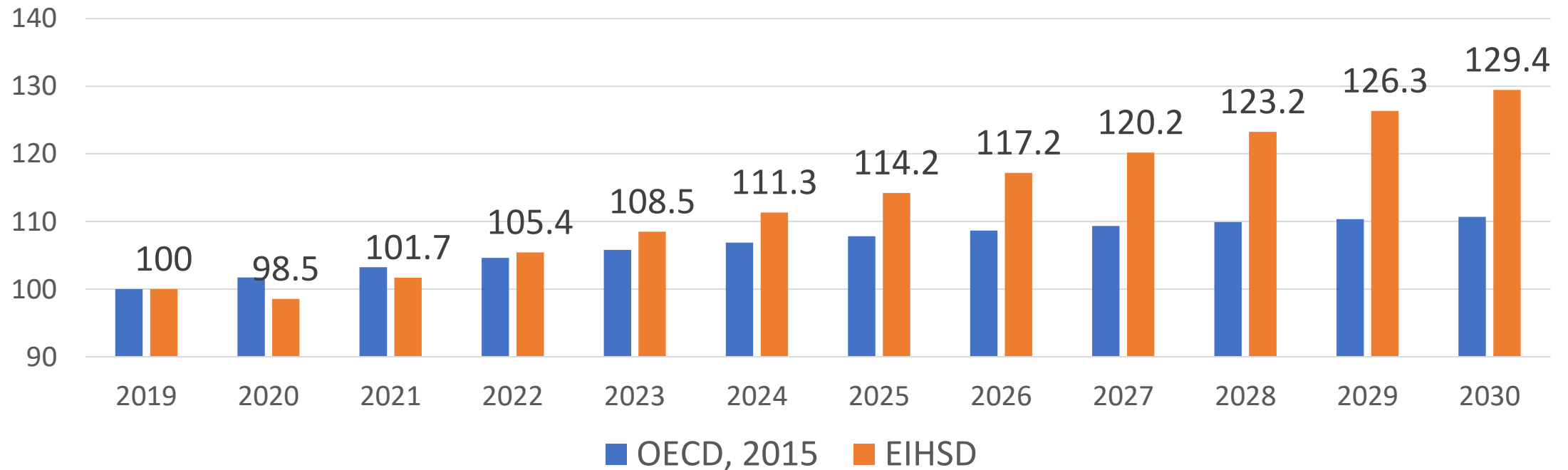
Jei gyventojų skaičius Lietuvoje augs, sveikatos išlaidų dalis BVP tai pat turėtų didėti.

Health spending as a share of GDP, Lithuania

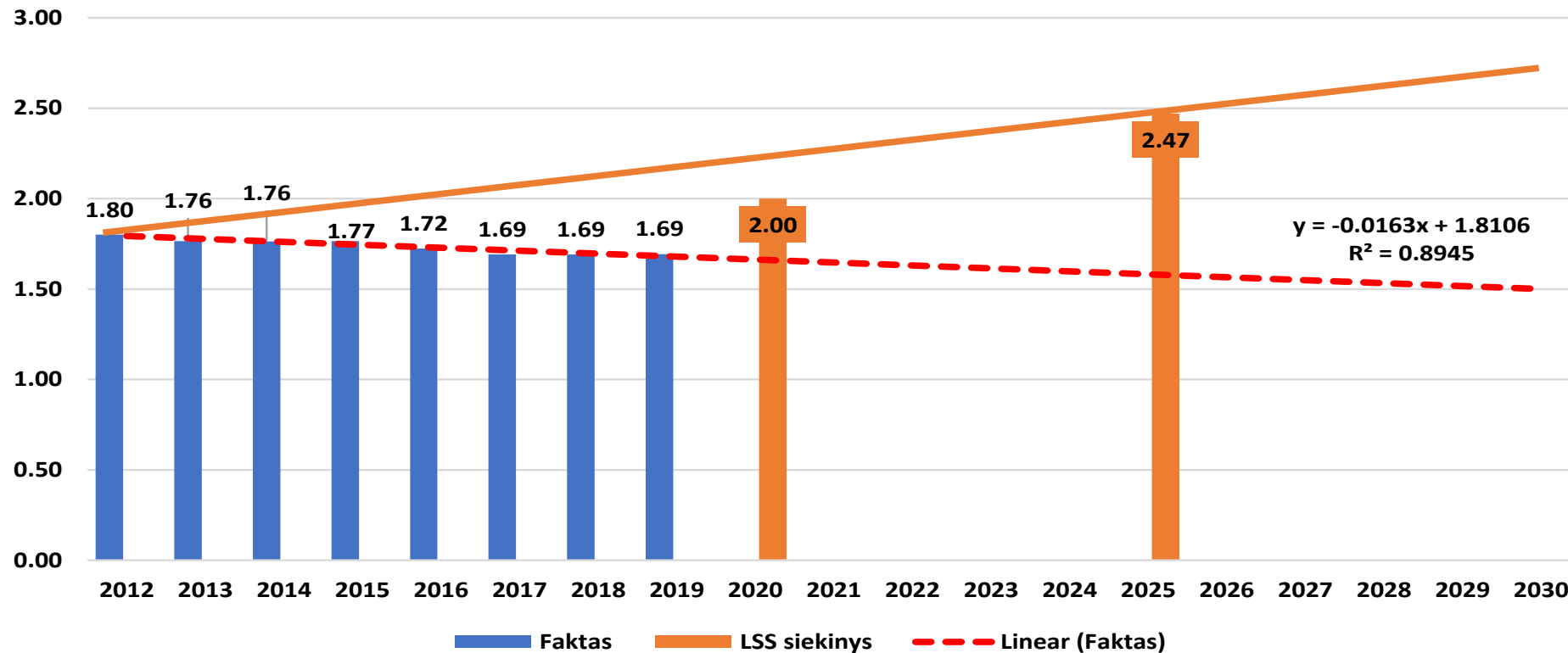
Augantis sveikatos finansavimas turėtų didinti sveikatos sektoriuje dirbančiųjų skaičių. Reiks ruošti daugiau medikų, IT specialistų, inžinierių, vadybininkų.

Lithuanian THCE, 2019= 100

Ne visuomet optimistinės viltys pasitvirtina. Pavyzdžiui, nebuvo realizuotas Lietuvos sveikatos strategijoje įrašytas siekinys padidinti slaugytojų ir gydytojų santykį, bet be svajonių juk nebus pažangos...

Praktikuojančių slaugytojų, tenkančių vienam gydytojui, skaičius. Faktas, prognozė ir siekinys

Kokia Lietuvos medikų ateitis?

- Naujosios ES narės iš šalių prarandančių medikus taps šalimis juos įsivežančiomis?
- Ne medikų emigracija, o tolygus jų paskirstymas regionuose taps pagrindiniu Lietuvos rūpesčiu?
- Jau daugiau nei 15 metų kaip esame ES. Gal jau laikas atsisakyti ES skirstymo į Senąją ir Naująją?

AČIŪ!